

Agatha
Christie

**MİLAD PUDİNQİNİN
MACƏRASI**

Tərcüməçi:
Afaq Mustafa

qanun nəşriyyatı

*Agatha
Christie*

**THE ADVENTURE
OF THE CHRISTMAS
PUDDING**

İngiltərədə Milad bayramıdır. Erkül Puaro tətil üçün getdiyi evdə sirli oğurluq və cinayət planını aşkarlayır. Puaro ən adi və sakit görünən bayram mühitində belə insan psixologiyasının mürəkkəbliyini, motivlərin gizli təbiətini üzə çıxarır.

Müəllif bu kitabda 6 maraqlı hekayəyə yer verib. “Milad pudinqinin macərası” bu toplunun əsas hekayəsidir. Müxtəlif məkanlarda, müxtəlif obrazların yer aldığı digər hekayələrdə də süjet xətləri müxtəlif və maraqlıdır. Burada oxucunu bir-birindən qəribə hadisələr gözləyir. Erkül Puaro məharətlə işlənmiş cinayətlərə qarşı yenə də iti zəkasını və xəfiyyəlik bacarığını nümayiş etdirir.

MÜNDƏRİCAT

MÜƏLLİFDƏN	6
MİLAD PUDİNQİNİN MACƏRASI.....	9
İSPAN SANDIĞININ SİRRİ.....	72
BƏXTİ GƏTİRMƏYƏN ADAM.....	129
QARA QARAĞAT	204
YUXU	223
İTMİŞ AÇAR.....	257

MÜƏLLİFDƏN

Bu cür iştahaçan Milad sərlövhəsindən sonra mən başqa bir yarımbaşlıq da verə bilərdim: “Baş aşpazın sifarişi ilə hazırlanan yemək”. Yeri gəlmişkən, bu məqamda baş aşpaz da elə mən özüm oluram!

Sizə əsas yemək kimi təklif edəcəklərimə gəlincə, bu, “Milad pudinqinin macərası” və “İspan sandığının sirri” olacaq. Entrees¹ kimi isə “Bəxti gətirməyən adam”, “Qara qarağat” və “Yuxu”nu təklif edərdim. O ki qaldı desertə – “İtmiş açar” hekayəsi bunun üçün çox uyğun gələ bilər.

“İspan sandığının sirri”, şübhəsiz, Erkül Puaronun zəfəridir. O hesab edir ki, bu onun ən məharətli tədqiqatlarından biridir. Ancaq elə “Bəxti gətirməyən adam” hekayəsində də o özünü pis göstərməmişdi.

Amma baş aşpaza gəlincə, “Milad pudinqinin macərası” onun daha çox xoşuna gəlir. Çünki bu hekayə məni uşaqlıqımdakı Milad bayramı günlərinə aparır.

Atam rəhmətə gedəndən sonra Miladda yeznəmizin qohumlarıgilə qonaq gedərdik. Onların malikanəsi İngiltərənin şimalında yerləşirdi. Uşaqlar üçün Abney Hall-da keçirilən Milad bayramı, əslində, sehrli nağıllar aləminə

¹ Entrees (fr.) – qəlyanaltı.

səyahət etmək demək idi. Milad bayramını ənənəyə uyğun olaraq keçirmək üçün orada lazım olan hər şey var idi. Bağda xiyabanın altından keçməyə şərait yaradan xüsusi tunel qazılmış, şəlalə və kiçik çay düzəldilmişdi. O qədər cürbəcür dadlı yeməklər var idi ki, hətta Qarqantua¹ belə onların öhdəsindən çətinliklə gələ bilərdi.

Mən çox arıq qız idim, özüm də xəstəhal görünürdüm. Halbuki səhhətimə söz ola bilməzdi. Elə iştahama da həmçinin! Evdə məndən başqa bir neçə oğlan var idi və biz onlarla hər dəfə yarışardıq... “Bayram süfrəsində ən çox kim yedi” yarışması idi bu. İstridyə şorbasına, bir də paltus balığına, demək olar ki, əlimizi belə uzatmazdıq. Amma əvəzində suda bişmiş və qızardılmış hind toyuğu, bir də can ətindən hazırlanmış yeməklərə hücum çəkərdik. Özü də iki pors yeyərdik. Sonra süfrəyə üzümlü Milad pudinqi, şirin kökələri², çalınmış qaymaqla bişirilən biskvit, bir də başqa dadlı şirniyyatlar verilərdi. Özü də səhərdən-axşamacan dayanmadan şokolad yedikdən sonra... Təsəvvür edirsiniz? Bütün bunlara baxmayaraq, hər kəs özünü əla hiss edirdi. Heç kimin də qarnı ağrıyırdı.

Əslində, bu, çox gözəl bir hissdır – cəmi on bir yaşın var və ürəyin istədiyi qədər şirniyyat yeyə bilirsən! Bundan əla nə ola bilərdi ki?!

Əcəb gözəl günlər idi... Səhər açılan kimi çarpayının baş tərəfindən asılmış hədiyyə dolu corabların içini axtarmağa başlayırsan, sonra kilsəyə bayram ziyarətinə gedirsən və Milad duaları oxuyursan... Milad süfrəsində şam edərək

¹ Qarqantua – məşhur fransız yazıçısı Fransua Rablenin “Qarqantua və Pantaqruel” romanının əsas qəhrəmanlarından biri olan xeyirxah və müdrik nəhəngdir.

² Ənənəvi milad şirniyyatlarıdır – alma, üzüm, badam və limon, yaxud portağal qabığından ibarət, konyak hopdurulmuş içliyi olan şəkər tozlu xəmərdən hazırlanır.

hədiyyələr alırsan... Və nəhayət, uzun müddət gözlədiyin zaman gəlib çatır: bəzədilmiş küknar ağacının işıqları yandırılır...

Mən o evin mehriban sahibəsinə sonsuz dərəcədə minnətdaram. Onun fədakarcasına çalışıb-çapalaması sayəsində daha da rəngarəng olan o gözəl bayramları bu yaşımda belə xatırlayıram.

İcazənizlə, bu kitabı “Abney Hall” və onun qonaqpərvər sakinlərinə ithaf edirəm.

Bütün oxucularıma xoş Milad bayramları diləyi ilə...

MİLAD PUDİNQİNİN MACƏRASI

1

—Çox təəssüf edirəm, amma... – Erkül Puaro sözə başladı.

Lakin onun sözünü kəsdilər. Bu, kobudluqla və ya səbirsizliklə edilmədi. Əksinə, çox kübarcasına və nəzakətlə olundu. Sanki heç onun sözünü yarıda kəsmək istəməmişdilər... Sadəcə, qarşısıalınmaz bir səhvdən yayındırmağa çalışmışdılar.

– Xahiş edirəm, bizə dərhal, düşünmədən rədd cavabı verməyin, müsyö Puaro... Bu, dövlət əhəmiyyətli məsələdir. Sizin əməkdaşlığınız yüksək səviyyədə, layiqincə qiymətləndiriləcək.

– Çox lütfkarsınız, – Puaro əllərini havada yellədi, – amma heç cür sizin təklifinizlə razılaşa bilmərəm. Özü də ilin bu vaxtı...

Onun sözünü yenə də ağzında qoydular.

– Milad! – Mister Cesmond zəhmli səslə söylədi. – İngiltərənin şəhərdən kənar bir əyalətində əsl Milad bayramı!

Puaro diksindi. İlin bu vaxtında İngiltərənin ucqar əyalətinə yollanmaq fikri onun heç ürəyincə deyildi.

– Qədim İngiltərə, adət-ənənələr, Milad bayramı! – Mister Cesmond bu dəfə sadaladı.

– Axı mən heç ingilis də deyiləm! – Erkül Puaro etirazını bildirdi. – Mənim vətənimdə Milad bayramı, sadəcə, uşaqlar üçün əyləncədir. Amma bax Yeni il... Bu, başqa məsələ... Biz onu qeyd edirik.

– O! – Mister Cesmond hündürdən səsləndi. – İngiltərədə Milad bayramı daha təmtəraqlı şəkildə qeyd edilir... Sizi inandırım ki, Kinqs Leysidə buna əmin olacaqsınız. Özü də heç yerdə olmadığınız qədər... Gözəl, qədimi malikanə... Siz heç təsəvvür edirsiniz? Onun tikililərindən biri on dördüncü əsrə aiddir?!

Puaro yerində qurcalandı. Təkcə elə Orta əsr ingilis qəsrləri barədə fikrin özü belə onu dəhşətə gətirmək üçün yetərli idi. O cür malikanələrdə yaşadığı zaman çəkdiyi əzab-əziyyətlər hələ də yadından çıxmamışdı. Puaro mərkəzi istilik sistemi ilə təmin edilmiş, ən kiçik yelçəkənin olmasını belə istisna edən rahat, müasir otağına göz gəzdirdi və bir azca sakitləşdi. Sonra qətiyyətlə söylədi:

– Mən qışda Londondan kənara çıxmıram.

– Müsyö Puaro, mənə elə gəlir ki, düşdüyümüz vəziyyətin nə qədər ciddi olduğunu siz bir o qədər dəqiq anladınız.

Mister Cesmond yoldaşına baxdı və yenidən üzünü Puaroya çevirdi. Onun yoldaşı hələ də susurdu. Bu vaxta qədər bu adamın dilindən nəzakətlə söylənmiş “necəsiniz?” sualından başqa heç bir söz çıxmamışdı. İndi də oturub tərtəmiz, parlayan çəkmələrinə baxırdı. Onun qəhvəyi rəngli üzündən məyusluğun son həddində olduğu açıq-aşkar